

**AKM 1
5EN306**

Martin Janíčko

Logit a probit

Funkční zápis

Vhodnost modelu

Otázky, nejasnosti

AKM 1 5EN306

Logit a probit

Martin Janíčko

30/11/2017

Struktura prezentace

AKM 1
5EN306

Martin Janíčko

Logit a probit

Funkční zápis

Vhodnost modelu

Otázky, nejasnosti

1 Logit a probit

2 Funkční zápis

3 Vhodnost modelu

4 Otázky, nejasnosti

Logit a probit I

AKM 1
5EN306

Martin Janíčko

Logit a probit

Funkční zápis

Vhodnost modelu

Otázky, nejasnosti

- Logistická regrese se využívá v některých specifických situacích v modelování či předpovědích, kde ostatní metody nesplňují intuitivní či jiné požadavky na výsledky.
- Logistickou regresi používáme, nás zajímá binární výsledek (*dummy*)
- Takovým výsledkem může být například
  - 1 ano/ne;
  - 2 úspěch/neúspěch;
  - 3 bankrot/přežití;
  - 4 zaměstnaný/nezaměstnaný.
- Zároveň ale můžeme vystavět ordered či unordered logit i s více proměnnými, jako např.:

Logit a probit II

AKM 1
5EN306

Martin Janíčko

Logit a probit

Funkční zápis

Vhodnost modelu

Otázky, nejasnosti

- 1 ano/možná/ne;
  - 2 pravice/umírněná pravice/střed/umírněná levice/levice;
  - 3 žena/muž/dítě;
- Logistická regrese i probit jsou si velice podobné a v podstatě substituovatelné.
  - Rozdíl spočívá zejména v rozdělení závisle proměnné: v probitu se jedná čistě o normální rozdělení, v logitu o logistické.
  - Ř., že logit se blíží k ose o něco pomaleji než probit a zároveň má o něco lepší interpretaci.

Logit a probit III

AKM 1
5EN306

Martin Janíčko

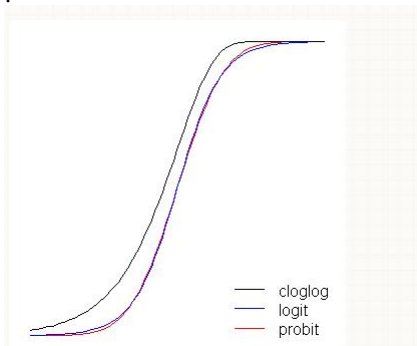
Logit a probit

Funkční zápis

Vhodnost modelu

Otázky, nejasnosti

- Obě metody ale vedou k velice podobným, jakkoli ne zcela identickým, predikcím, a jejich použití je v podstatě indiferentní.

Logit a probit IV

AKM 1
5EN306

Martin Janíčko

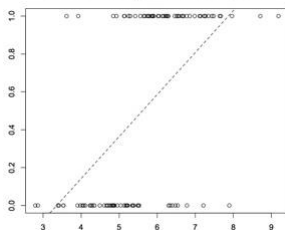
Logit a probit

Funkční zápis

Vhodnost modelu

Otázky, nejasnosti

- Za předpokladu, že používáme logit/probit, můžeme psát, že y v $y = \alpha + \beta x + \epsilon$ je sklon k určitému výsledku, například k bankrotu, úspěchu či "ano" na svatbě.
- Použití standardní regrese (např. MNČ) je

nehodné.

- Základním problémem je to, že regresní přímka může uvádět predikce mimo interval $\langle 0, 1 \rangle$.

Logit a probit V

AKM 1
5EN306

Martin Janíčko

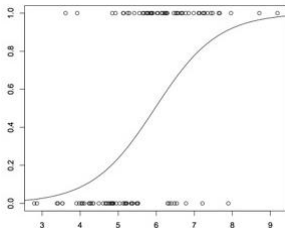
Logit a probit

Funkční zápis

Vhodnost modelu

Otázky, nejasnosti

- Druhým zásadním problémem je očekávání stejného mezního efektu jednotlivých nezávisle proměnných.
- Třetím problémem je výskyt heteroskedasticity, tj. nestejný rozptyl náhodné veličiny v čase.
  - Toto souvisí s nemožností obdržet normálně distribuované chyby odhadu, jelikož výsledek má čistě binární charakter.
- Logit nebo probit tyto problémy řeší.

Logit a probit VI

AKM 1
5EN306

Martin Janíčko

Logit a probit

Funkční zápis

Vhodnost modelu

Otázky, nejasnosti

- Meze, v níž může být závisle proměnná definována, jsou jasné dány. Nelineární vztah mezi závisle proměnnou a nezávisle proměnnými zaručuje nekonstantní derivace. Správná specifikace nezávisle proměnných zaručuje homoskedasticitu.
- Zatímco standardní lineární regrese může mít zápis $y_t = \alpha + \beta x_t + \epsilon_t$, u logitu a probitu píšeme, že $y_t = f(\alpha + \beta x_t + \epsilon_t)$
- U logitu používáme tzv. cumulative distribution function logistického rozdělení, zatímco u probitu je to cdf normálního rozdělení.

Logit a probit VII

AKM 1
5EN306

Martin Janíčko

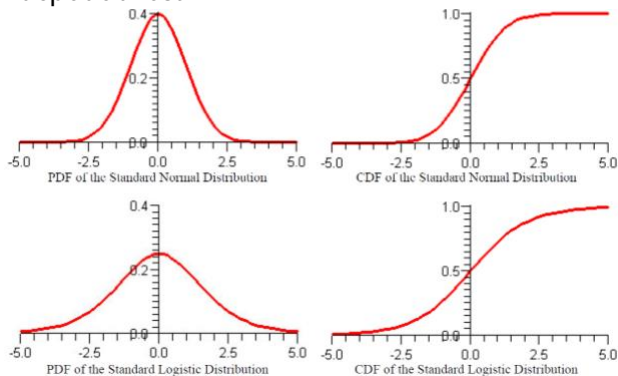
Logit a probit

Funkční zápis

Vhodnost modelu

Otázky, nejasnosti

- U obou fcí tak obdržíme předpokládanou pravděpodobnost.

Logit a probit VIII

AKM 1
5EN306

Martin Janíčko

Logit a probit

Funkční zápis

Vhodnost modelu

Otázky, nejasnosti

- Výsledky interpretujeme buď pomocí logaritmované pravděpodobnosti, např. $\log \text{pst}$ je o 0,5 vyšší u y vůči z .
- Nebo naopak, že y je 1,65krát pravděpodobnější než z .
- U probitu k interpretaci používáme tzv. z – score, které má identickou interpretaci, nicméně na různých intervalech různé hodnoty.
- Doprovodné testy, které používáme, jsou věrohodnostní poměr (likelihood ratio) podovnávajících dva různé modely, pseudo R-sq., Waldův test, AIC a BIC.

Logit a probit IX

AKM 1
5EN306

Martin Janíčko

Logit a probit

Funkční zápis

Vhodnost modelu

Otázky, nejasnosti

- Všechny tyto testy mohou být použity jak pro hodnocení daného modelu vůči jiným specifikacím, tak i pro hodnocení např. logitu vůči jinému modelu.

Funkční zápis I

AKM 1
5EN306

Martin Janíčko

Logit a probit

Funkční zápis

Vhodnost modelu

Otázky, nejasnosti

- Máme binární specifikaci a specifikujeme, že π je poměr jedniček (ano, přežití, bankrot, výhra) v množině všech možných stavů světa.
- Můžeme tedy psát, že $\pi = \frac{e^{\beta_0 + \beta_1 x}}{1 + e^{\beta_0 + \beta_1 x}}$
- Což odpovídá log fci $\ln\left(\frac{\pi}{1-\pi}\right) = \beta_0 + \beta_1 x$
- Množství nezávisle proměnných v regresi není ničím omezeno a závisí na specifikaci modelu.
- Pokud bychom ale ponechali $\alpha\beta = 0$, pak bude pravděpodobnost výskytu daného jevu přesně $p = 0,5$.
- A to proto, že $p = \frac{1}{1 + e^{\beta_0 + \beta_1 x}}$

Funkční zápis II

AKM 1
5EN306

Martin Janíčko

Logit a probit

Funkční zápis

Vhodnost modelu

Otázky, nejasnosti

- Pokud jsou naopak bety vysoké, pak se p blíží 1; pokud jsou nízké, pak nule.
- Definujme si poměr pravděpodobnosti $odds = \frac{p}{1-p}$.
- Tento poměr nabývá hodnot v intervalu $\langle 0, \infty \rangle$
- Transformujeme-li zápis do logaritmické podoby, tedy $\ln(odds) = \ln\left(\frac{p}{1-p}\right) = \ln(p) - \ln(1-p)$ Tato transformace je užitečná, jelikož se nám proměnná změní do intervalu $\langle -\infty, +\infty \rangle$

Vhodnost modelu a možné problémy I

AKM 1
5EN306

Martin Janíčko

Logit a probit

Funkční zápis

Vhodnost modelu

Otázky, nejasnosti

- Vhodnost modelu určujeme pomocí několika standardních testů, zejm. pak Chi-Square, procento správných předpovědí a pseudo R-sq.
- Chi-Square nám ukáže, zda je celkový model statisticky signifikantní na zvolené hladině významnosti a při zvolených stupních volnosti.
- Procento správných předpovědí nám ukáže, zda model dokáže predikovat s procento správných výsledků z více než poloviny.
- Pseudo R-sq. je McFaddenovo R-sq. a využívá se podobně jako běžné R-sq. s tím rozdílem, že ukazuje rozdíly mezi jednotlivými modely.

Vhodnost modelu a možné problémy II

AKM 1
5EN306

Martin Janíčko

Logit a probit

Funkční zápis

Vhodnost modelu

Otázky, nejasnosti

- 1 Omitted variable bias.
- 2 Irrelevant variable bias
- 3 Funkční forma
- 4 Multikolinearita
- 5 Strukturální zlomy

- Omitted variable bias zjišťujeme pomocí likelihood ratio chi-square testu. Pokud je hodnota nižší než kritická a stupně volnosti jsou neporušeny, pak změněný model není zlepšením od jeho původní verze.
- Irrelevant variable bias je podobná situace, která může vyústit ve špatný fit daného modelu. Zde můžeme použít Waldův test nebo opět likelihood ratio chi-square test.

Vhodnost modelu a možné problémy III

AKM 1
5EN306

Martin Janíčko

Logit a probit

Funkční zápis

Vhodnost modelu

Otázky, nejasnosti

- Špatná funkční forma může mít za následek nepřesnost odhadu a nesprávné koeficienty. V takovém případě volíme transformaci proměnných, např. jejich logaritmizaci či zavádění poměrů.
- I zde můžeme použít Waldovu statistiku nebo likelihood ratio chi-square test.
- Multikolinearita sice nepovede k nepřesně odhadnutým koeficientům, ale zvýší směrodatnou chybu.
- To povede k nižší statistické signifikanci některých proměnných. V tk případě je vhodné z modelu vyloučit tu proměnnou, o níž se domníváme, že je teoreticky nejméně důležitá.

Vhodnost modelu a možné problémy IV

AKM 1
5EN306

Martin Janíčko

Logit a probit

Funkční zápis

Vhodnost modelu

Otázky, nejasnosti

- V případě, že data vykazují možné strukturální zlomy, je dobré do specifikace zahrnout dummy proměnné.

Děkuji za pozornost.

AKM 1
5EN306

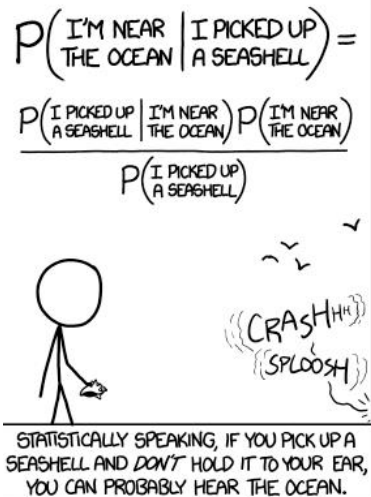
Martin Janíčko

Logit a probit

Funkční zápis

Vhodnost modelu

Otázky, nejasnosti

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

